Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar "L-Aġenda ta' Lisbona u s-Suq Intern"

(opinjoni fuq inizjattiva proprja)

(2010/C 347/02)

Relatur: **is-Sur CALLEJA**

Nhar is-26 ta' Frar 2009, il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew iddeċieda, b'konformità mal-Artikolu 29(2) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu, li jħejji opinjoni fuq inizjattiva proprja dwar

L-Aġenda ta' Lisbona u s-Suq Intern

Is-Sezzjoni Speċjalizzata għas-Suq Uniku, il-Produzzjoni u l-Konsum, inkarigata sabiex tipprepara l-ħidma tal-Kumitat dwar is-suġġett, adottat l-opinjoni tagħha nhar l-1 ta' Frar 2010.

Matul l-460 sessjoni plenarja tiegħu li nżammet fis-17 u t-18 ta' Frar 2010 (seduta tas-17 ta' Frar), il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew adotta din l-opinjoni b'184 vot favur, 16-il vot kontra u 34 astensjoni.

1. Konklużjonijiet u rakkomandazzjonijiet

1.1 L-objettiv tal-Istrateġija ta' Lisbona huwa li l-Ewropa tkun l-ekonomija l-iktar dinamika u kompetittiva msejsa fuq l-għarfien fid-dinja li kapaċi tikseb tkabbir ekonomiku sostenibbli b'iktar impjiegi u impjiegi aħjar u iktar koeżjoni soċjali, flimkien mar-rispett għall-ambjent sal-2010. Wara r-reviżjoni tal-2005, il-gvernijiet nazzjonali assumew responsabbiltà għal programmi nazzjonali ta' riforma tagħhom u qed imexxu reviżjoni ta' kull sena tal-progress li qed isir fuq l-objettivi mwaqqfa ta' żvilupp sostenibbli. Għalkemm l-objettivi mhux ser jintlaħqu sad-data stipulata tal-2010, governanza aħjar fil-livell Ewropew għandha tgħin biex jitwettqu l-azzjonijiet meħtieġa fuq medda qasira ta' żmien. Ir-reviżjoni li jmiss tal-Istrateġija ta' Lisbona kellha ssir diġà. Madankollu, il-Kunsill qed ilesti biex jiddedika s-sessjoni tar-rebbiegħa tiegħu biex jittieħdu deċiżjonijiet f'dan ir-rigward. Id-dokument tal-Kummissjoni dwar "Konsultazzjoni dwar l-Istrateġija Futura UE 2020" [1] jipprovdi bażi tajba għal deċiżjoni.

1.1.1 Għaldaqstant, il-KESE iħeġġeġ lill-Kummissjoni tal-UE u lill-Istati Membri biex jieħdu l-passi neċessarji importanti u deċiżivi bil-għan li jitwettaq is-Suq Uniku, filwaqt li jiġu mħarsa u żviluppati aktar l-istandards ekonomiċi, soċjali u ambjentali. Il-KESE jenfasizza r-rabta intrinsika bejn l-Istrateġija ta' Lisbona u s-Suq Uniku minkejja d-differenza fil-mudelli ta' governanza bejniethom. Suq Uniku dinamiku huwa prerekwiżit u jservi ta' sostenn għal strateġija UE 2020 ta' suċċess.

1.2 Il-KESE jirrakkomanda bidla fl-istrateġija u l-attitudini tal-Istati Membri fir-rigward tar-regoli tas-Suq Uniku u jixtieq jara li jsir titjib bħal:

— **Regoli aħjar**: Huwa fundamentali li jkun hemm regolamentazzjoni iktar trasparenti u li ma toħloqx konfużjoni, u li tkun tista' tiġi amministrata bi spiża baxxa u mingħajr telf ta' ħin għan-negozji u ċ-ċittadin inġenerali. Dawn il-prinċipji jridu jiġu segwiti sabiex jiġu ffaċilitati attivitajiet transkonfinali. Fl-istess ħin huwa ċar li l-problemi fis-swieq finanzjarji, il-bżonn ta' ekonomija iktar ekoloġika u t-tisħiħ tas-setturi industrijali u tas-servizzi biex jiġu kkunsidrati l-bidliet demografiċi, jesiġu approċċ ġdid. Regoli aħjar mhux bilfors awtomatikament ifissru inqas regoli jew swieq deregolati, iżda għandhom joħolqu l-kondizzjonijiet neċessarji biex jgħinu fit-tneħħija ta' attitudnijiet protezzjonisti u sistemi li jikkompetu ma' xulxin u li jagħtu vantaġġ inġust għal xi Stati Membri. Ir-regoli għandhom iqisu kondizzjonijiet ekonomiċi u soċjali waqt li joħolqu sitwazzjoni ta' kondizzjonijiet indaqs għall-intrapriżi, li jassiguraw aktar koeżjoni u jiggarantixxu l-ġustizzja soċjali u l-inkoraġġiment tal-moviment ħieles tar-riżorsi finanzjarji u umani.

— **Implimentazzjoni aħjar**: Ir-regoli għandhom jiġu trasposti b'mod uniformi fl-Istati Membri kollha b'interpretazzjoni waħda konsistenti u bil-minimu ta' eċċezzjonijiet. Għandu jitjieb l-għarfien reċiproku f'oqsma mhux armonizzati.

— **Superviżjoni aħjar**: Bħala l-gwardjan tas-Suq Uniku, l-awtorità tal-Kummissjoni tal-UE trid tissaħħaħ. Superviżjoni u infurzar jistgħu jiġu kkoordinati aħjar bil-ħolqien ta' punt ta' referenza uniku f'kull Stat Membru sabiex jeżerċita l-awtorità u jinżamm responsabbli mill-Kummissjoni tal-UE għal applikazzjoni uniformi tar-regoli tas-Suq Uniku.

— **Iktar kooperazzjoni transkonfinali, informazzjoni u sistemi rapidi għat-trattar tal-ilmenti**: Jeħtieġ li jiġu żviluppati fiduċja u fehim reċiproku bejn l-awtoritajiet responsabbli tal-Istati Membri billi tinħoloq relazzjoni ta' ħidma iktar b'saħħitha bejniethom. In-netwerks diġà stabbiliti mill-Kummissjoni tal-UE għandhom iservu bħala bażi għal kooperazzjoni, sakemm dawn isiru operattivi fl-Istati Membri kollha biex jipproteġu u jinformaw liċ-ċittadini. Netwerk li jaħdem bis-sħiħ jipprovdi sorveljanza effettiva u ser inaqqas b'mod drastiku l-importazzjonijiet minn pajjiżi terzi li ma jikkonformawx mal-istandards tal-UE, kemm sabiex jissaħħu l-istandards tal-prodotti u s-sigurtà tal-konsumatur kif ukoll biex ikun hemm kundizzjonijiet indaqs għall-industrija tal-UE.

[1] COM(2009) 647 finali 24.11.2009.

— **Iktar ġustizzja għaċ-ċittadini**: L-infurzar ġuridiku tar-regoli tas-Suq Uniku għandu jitjieb jekk l-imħallfin nazzjonali jkollhom aċċess għal taħriġ adatt fil-liġi Ewropea. Sabiex jiġu solvuti t-tensjonijiet bejn il-libertajiet tas-Suq Intern fuq naħa, u d-drittijiet fundamentali fuq in-naħa l-oħra, bħalissa qed jiġu studjata mill-imsieħba soċjali alternattivi varji.ɨ Għandhom jiġu stabbiliti prinċipji ċari sabiex ma jkunx hemm kunflitt bejn l-erba' libertajiet u d-drittijiet kollettivi tal-impjegati u l-ħaddiema.

— **Il-kontinwazzjoni u t-tisħiħ tal-eżerċizzju ta' monitoraġġ tas-Suq Intern**: Huwa mistenni li minn dan l-eżerċizzju joħorġu l-aħjar modi kif għandhom jiġu indirizzati t-tfassil u l-implimentazzjoni ta' regolamentazzjoni u politika aħjar. Dawn l-approċċi ser ikunu prammatiċi u ser jindirizzaw kwistjonijiet speċifiċi fil-livell tal-pajjiż u tas-suq. Dan l-eżerċizzju għandu jinvestiga u jindirizza wkoll ostakoli li ġew irrapportati għall-kummerċ fis-Suq Uniku ([2]).

— **Prijoritizzazzjoni ta' kwistjonijiet tas-Suq Uniku**: Il-prijoritajiet tal-UE għandhom jiġu riveduti għas-snin li ġejjin minħabba kwistjonijiet li għadhom pendenti fl-aġenda tas-Suq Uniku li jistgħu jxekklu l-objettivi ta' Lisbona;

— Hija ta' importanza partikulari li d-direttiva tas-Servizzi tiġi implimentata b'konformità sħiħa fl-ispirtu u r-regoli tas-Suq Uniku. Problema importanti f'dan ir-rigward hija li għad m'hemmx moviment ħieles tax-xogħol minn xi wħud mill-Istati Membri fl-aħħar tkabbir. Regoli implimentattivi ċari u effettivi huma meħtieġa għall-applikazzjoni adatta u t-twettiq tal-għanijiet tad-"Direttiva dwar l-impjieg ta' ħaddiema", jiġifieri l-kompetizzjoni ġusta bejn l-intrapriżi, ir-rispett għad-drittijiet tal-ħaddiema u li jiġi evitat id-dumping soċjali.

— Waħda mill-problemi tas-Suq Uniku u tal-UE hija li l-pagi u l-kondizzjonijiet tax-xogħol saru fattur tal-kompetizzjoni. Il-protezzjoni tal-istandards fis-suq tax-xogħol ser isiru aktar importanti u jridu jkunu parti mill-Istrateġija l-ġdida UE2020;

— Is-Suq Uniku jistimola trasport fuq distanzi kbar li mhuwiex neċessarju u li jagħmel ħsara lill-ambjent. Dan jikkontradixxi ż-żjieda fit-talbiet għall-politika tal-ambjent u l-iżvilupp sostenibbli;

— Il-KESE jappoġġja l-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-Ministri tal-Ambjent ([3]) u kellu l-opportunità jippreżenta l-opinjoni tiegħu ([4]) fejn enfasizza l-ħtieġa li jiġu internalizzati l-ispejjeż esterni sabiex il-prezzijiet jiġu stabbilizzati fuq livell adatt, tiġi rikonoxxuta l-ispiża jekk ma jsir xejn u l-valur tas-servizzi tal-ekosistema.

1.3 **L-Istrateġija "UE 2020" tiddipendi fuq tħaddim effiċjenti tas-Suq Intern**. Fir-reviżjoni li jmiss tal-proċess ta' Lisbona, l-UE ser ikollha tieħu passi qalbiena lejn tmexxija globali fil-qasam ekonomiku u ta' żvilupp soċjali. Dan għandu jsir billi tisfrutta l-vantaġġi ekonomiċi u kompetittivi diversi li jeżistu f'reġjuni differenti fl-Unjoni li joperaw f'Suq Intern effiċjenti u li jaħdem tajjeb.

1.4 **L-Istrateġija "UE 2020" trid tindirizza kwistjonijiet iktar urġenti:**

— Timplimenta l-pjan ta' rilanċ ekonomiku sabiex l-UE toħroġ mir-riċessjoni u l-Istati Membri jiġu megħjuna jilħqu l-miri u l-għanijiet li adottaw diġà. L-istrateġija għandha tappoġġja l-bidliet meħtieġa sabiex l-industrija timxi lejn strateġija iktar ekoloġika u fl-istess waqt iġġib bidla fl-imġiba tal-konsumaturi li tappoġġja ekonomija iktar ekoloġika.

— Tidentifika miżuri konkreti u tiżviluppa linji gwida għall-ekoeffiċjenza bi strateġija integrata u pjan ta' azzjoni għall-promozzjoni tal-ekoinnovazzjoni matul din is-sena; u l-Pjan Ewropew tal-Innovazzjoni li ġej sabiex jinħoloq Suq Intern kompetittiv u armonizzat f'dan il-qasam.

— Tiżviluppa strateġija reali għat-tneħħija tal-interventi mill-Istati bis-settur bankarju, tal-assigurazzjoni u dak finanzjarju waqt li jissaħħu l-prinċipji tas-superviżjoni u r-regolazzjoni. Din għandha tinkludi approċċ strateġiku lejn it-tnaqqis gradwali tal-parteċipazzjoni tal-istat fis-sostenn tal-vijabilità tas-settur finanzjarju b'għanijiet ċari li jimmiraw lejn l-iżgurar tal-effiċjenza tas-settur, it-tnaqqis tal-piż mid-dejn pubbliku, filwaqt li jiġi salvagwardjat il-kontribut ta' attivitajiet finanzjarji favur l-istabilità u t-tkabbir ekonomiku.

— Issaħħaħ l-enfasi fuq bidliet strutturali tant meħtieġa li jqisu l-bidliet demografiċi u kwistjonijiet ta' konsegwenza li huma relatati. Issa għandhom jittieħdu azzjonijiet konkreti biex jiġi implimentat l-Att dwar in-Negozji ż-Żgħar fl-Istati Membri.

1.5 **Strateġija għal aktar tkabbir tal-UE**. Aktar tkabbir għandu jsir biss jekk l-applikanti l-ġodda jilħqu minn qabel l-approssimazzjoni legali mal-acquis u t-twettiq tar-rekwiżiti kollha ta' governanza tajba, l-istat tad-dritt u ekonomija sostenibbli.

1.6 **Negħlbu l-kriżi finanzjarja:**

— Billi l-kriżi finanzjarja heżżet il-pedamenti tal-progress ekonomiku u soċjali, din trid tiġi solvuta kemm jista' jkun malajr u mingħajr intoppi. L-iffinanzjar tan-negozju u t-tħeġġiġ tal-investiment fir-riċerka u l-iżvilupp huma kruċjali jekk ser jinżammu l-livelli tal-impjieg u l-benessri ekonomiku.

([2]) Għal ħarsa ġenerali dwar l-ostakli li għad fadal għas-Suq Uniku, ara l-istudju tal-KESE-SMO fuq http://www.eesc.europa.eu/smo/news/index_en.asp.

([3]) 14891/09, 23.10.2009.

([4]) ĠU C 317, 23.12.2009, p. 80.

— Parti integrali mis-soluzzjoni hija li terġa' tissaħħaħ il-fiduċja fis-settur finanzjarju Ewropew. Dan jista' jseħħ biss permezz ta' reviżjoni sħiħa tas-sorveljanza u r-regolamentazzjoni pubblika li għandhom isiru iktar stretti sabiex iżommu l-pass mad-dimensjoni globali u operazzjonijiet fis-swieq finanzjarji. Huwa mixtieq ħafna wkoll li jiġu kkoordinati regolamentazzjoni finanzjarja vinkolanti u superviżjoni obbligatorji fil-livell globali, minħabba l-effetti enormi u kontaġġjużi li kriżijiet finanzjarji f'pajjiż wieħed jista' jkollhom fuq dinja dejjem iktar interdipendenti.

— L-Istati Membri għandhom jappoġġjaw l-approċċ tal-Bank Ċentrali Ewropew (BĊE) li jqis id-dimensjonijiet ekonomiċi u tal-impjiegi b'mod parallel mal-istabbiltà fil-prezzijiet, ir-responsabbiltà biex imexxi studju tal-ekonomija taż-żona tal-Euro u jagħmel rakkomandazzjonijiet lill-Kunsill tal-ECOFIN. Huwa indikat ukoll li jiġu kkunsidrati mill-ġdid l-ambitu u l-effikaċja tal-Grupp tal-Euro u l-kontribut tiegħu lejn id-definizzjoni tal-politika monetarja tal-Euro.

— Sabiex il-kriżi finanzjarja u ekonomika ma tħallix li taggrava iktar il-qagħda tal-impjieg u dik soċjali, għandhom jittieħdu l-miżuri kollha neċessarji fil-livell nazzjonali u tal-UE sabiex jiġu adattati miżuri soċjali għaċ-ċirkostanzi attwali filwaqt li wieħed ifittex li jevita li jtellef l-ħarsien soċjali, is-saħħa tal-akkwist tal-ħaddiema, u titħares il-koeżjoni fis-suq intern, waqt li jibqgħu jitqiesu s-sostenibbiltà ta' sistemi soċjali u n-neċessità ta' politika fiskali soda. Fl-istess waqt is-swieq tax-xogħol iridu jiġu stabilizzati biex ikunu lesti għall-bidla għall-aħjar fil-qagħda ekonomika permezz ta' passi komprensivi addizzjonali u intensivi fit-taħriġ ta' ħaddiema u ta' miżuri li jiġu implimentati favur aktar edukazzjoni msejsa fuq l-għarfien li għandha twassal għal iktar impjiegi ta' kwalità ogħla.

— Mezzi aħjar kif jiġi valutat il-progress fl-oqsma soċjali, ekonomiċi u ambjentali. Hemm bżonn li jiġu żviluppati indikaturi oħra, barra mill-PGD, sabiex ikollna fehim aħjar tal-progress li jsir fl-iżvilupp sostenibbli u l-benesseri.

1.7 *Titjib fil-pożizzjoni tal-Ewropa fis-suq globali*

1.7.1 L-Ewropa trid tkun f'pożizzjoni aħjar fil-kamp internazzjonali. Dan jista' jsir billi ssolvi l-isfidi interni ekonomiċi, soċjali u ambjentali u ssaħħaħ l-integrazzjoni Ewropea u l-kooperazzjoni internazzjonali.

1.7.2 L-industrija tal-UE għandha titħeġġeġ biex tidħol f'setturi teknoloġikament intensivi li primarjament iħaddnu fihom infushom approċċ strateġiku li ma jagħmilx ħsara lill-klima. Dan għandu jagħti vantaġġ kompetittiv lill-UE, u b'hekk jittejjeb il-kummerċ estern u jinħolqu impjiegi "ekoloġiċi" għall-ħaddiema waqt li l-objettiv ikun is-sostenibbiltà ekonomika fit-tul u li din qed tiġi żgurata.

1.7.3 Huwa meħtieġ mod ta' ħsieb innovattiv sabiex jintlaħaq dan il-bilanċ, biex b'hekk il-progress soċjali u ambjentali jkun jista' jikkontribwixxi għall-kompetittività.

1.7.4 Tnaqqis iżjed tal-ostakoli ekonomiċi u legali għandu jikkontribwixxi b'mod sinifikanti għal aktar intensifikazzjoni tal-integrazzjoni fis-swieq stess u għall-effett globali tat-tisħiħ tal-kompetittività tal-Ewropa ([5]). Iżjed involviment mill-imsieħba soċjali u mis-Soċjetà Ċivili organizzata fl-Istrateġija l-ġdida "UE 2020" ser jgħin biex jinkiseb progress malajr.

1.7.5 Id-dimensjoni globali tesiġi aktar sforzi konġunti. Kull Stat Membru għandu jiffaċċja l-aġenda nazzjonali tiegħu waqt li jaħdem mal-oħrajn lejn il-kisba ta' għanijiet komuni stabbiliti. Dawn għandhom jinkludu:

— L-impenn li jaqdi rwol qawwi fid-dinja waqt li jitqies il-fatt li ċ-ċentru tal-gravità qed jiċċaqlaq lejn l-Asja u l-pajjiżi emerġenti.

— Politika tal-enerġija strateġika appoġġjata minn ftehimiet bilaterali bejn l-UE u pajjiżi oħrajn flimkien mal-iżvilupp ta' infrastruttura tal-enerġija b'użu baxx tal-karbonju li hija intelliġenti u deċentralizzata.

— L-UE għandha tinsisti ma' dawk il-pajjiżi li magħhom tagħmel skambji kummerċjali biex jaċċettaw u jikkonformaw mat-trattati u l-konvenzjonijiet internazzjonali rilevanti tan-NU u l-aġenziji tagħha, bħall-ILO, u korpi internazzjonali oħrajn li jistabbilixxu standards fir-rigward tal-ambjent, id-drittijiet tal-ħaddiema, inkluż il-ħlas ugwali għal xogħol ugwali, u l-projbizzjoni tax-xogħol tat-tfal.

2. **Daħla**

2.1 *L-objettivi ta' Lisbona*

2.1.1 Meta nieda l-Aġenda ta' Lisbona, il-Kunsill Ewropew tar-Rebbiegħa 2000 kien stabbilixxa objettiv strateġiku għall-Unjoni li għandu jintlaħaq sal-2010 fl-isforzi tagħha li ssir l-iktar ekonomija dinamika u kompetittiva msejsa fuq l-għarfien li kapaċi tikseb tkabbir ekonomiku sostenibbli b'iktar impjiegi u impjiegi aħjar u iktar koeżjoni soċjali, flimkien mar-rispett għall-ambjent. L-Ewropa għadha timpenja ruħha li tadatta diversi politiki, ftehimiet istituzzjonali u strumenti finanzjarji għall-prijoritajiet strateġiċi tagħha. Il-KESE enfasizza l-importanza tal-Istrateġija ta' Lisbona u kkunsidraha ta' benefiċċju kbir għażżamma tal-pass tar-riformi li għandhom isaħħu s-Suq Uniku u jgħinu biex dan jiżviluppa u jiġi kkonsolidat aktar ([6]). Ir-riformi fis-swieq tal-prodotti, is-servizzi, l-impjieg u l-kapital huma mistennija li jikkontribwixxu għal Suq Uniku li jaħdem bis-sħiħ u li huwa effiċjenti u biex tissaħħaħ l-integrazzjoni tal-Istati Membri f'żona ekonomika wara l-2010 li hija iktar kompetittiva u eqreb li tilħaq l-għanijiet tal-Aġenda ta' Lisbona waqt li jiġi żgurat bilanċ bejn il-pilastri ekonomiċi, soċjali u ambjentali tal-iżvilupp sostenibbli.

([5]) ĠU C 277, 17.11.2009, p. 6.

([6]) ĠU C 77, 31.3.2009, p. 15.

2.2 *It-tieni fażi tal-Aġenda ta' Lisbona*

2.2.1 Din bdiet bir-reviżjoni ta' nofs it-term fl-2005 b'kull Stat Membru responsabbli għall-implimentazzjoni fil-livell nazzjonali. Kellhom jiġu ċċarati l-prijoritajiet u ġew imnedija strumenti politiċi u finanzjarji ġodda. Linji gwida integrati ġodda ġew adottati għal politiki ekonomiċi u tal-impjieg, u dawn kellhom jiġu inkorporati fil-programmi nazzjonali ta' riforma.

2.3 *L-Aġenda ta' Lisbona wara l-2010*

2.3.1 Il-Kunsill Ewropew ta' Marzu 2008 ddefinixxa wkoll mandat biex jinbeda proċess ta' riflessjoni dwar il-futur tal-Aġenda ta' Lisbona wara l-2010, b'enfasi fuq:

— l-investiment fil-kapital uman u l-immodernizzar tas-swieq tax-xogħol;

— li jinħeles il-potenzjal tan-negozju;

— l-investiment fl-għarfien u l-innovazzjoni;

— it-tibdil fil-klima, l-enerġija, u investimenti relatati fl-infrastrutturi.

2.4 *L-Ewropa f'nofs kriżi finanzjarja*

2.4.1 L-Unjoni Ewropea issa tinsab f'nofs il-krizi finanzjarja globali attwali li bdiet fl-Istati Uniti, u li issa ħadet xejra pandemika, qed tinxtered fl-ekonomija globali u tagħmel ħsara lill-investiment, qed tisraq min-negozji mezzi ta' kreditu meħtieġa, u qed tikkontribwixxi għal tnaqqis fil-kummerċ dinji fuq livell li kien ilu ma jseħħ mill-aħħar Gwerra Dinjija. Madwar l-Unjoni l-konsegwenzi soċjali f'termini ta' telf ta' impjiegi u tnaqqis fil-poter ta' nfiq tal-ħaddiema qed jilħqu livelli allarmanti u ma jidhirx li hemm prospetti ta' rkupru immedjati. Il-Bank Ċentrali Ewropew s'issa ħa miżuri biex iħares l-Euro mill-inflazzjoni u d-deflazzjoni. L-Istati Membri għandhom jappoġġjaw l-approċċ tal-BĊE li jqis id-dimensjonijiet ekonomiċi u tal-impjiegi b'mod parallel mal-istabbiltà fil-prezzijiet u li jagħti r-responsabbiltà li jmexxi wkoll studju tal-ekonomija taż-żona tal-Euro u li jagħmel rakkomandazzjonijiet lill-Kunsill tal-ECOFIN. F'dan l-ispirtu jkun tajjeb li l-Istati Membri jirrivedu l-ambitu u l-effikaċja tal-Grupp tal-Euro u l-kontribut tiegħu lejn id-definizzjoni tal-politika monetarja tal-Euro. Il-ftuħ ta' swieq fis-settur finanzjarju kien pass pożittiv. Madankollu, is-sorveljanza u r-regolamentazzjoni pubblika ma żammewx il-pass mad-dimensjoni globali tas-swieq finanzjarji. Dawn huma sfidi addizzjonali li l-Ewropa ser ikollha tiffaċċja u tegħleb billi tirrivedi u ssaħħaħ ir-regolamentazzjoni.

2.5 *Intopp għas-Suq Uniku u l-Aġenda ta' Lisbona*

2.5.1 L-Isfidi tal-Globalizzazzjoni. Fid-dawl ta' din is-sitwazzjoni fl-UE, huwa evidenti li s-Suq Uniku u l-Aġenda ta' Lisbona ser jiġu affettwati b'mod serju. Il-globalizzazzjoni u l-isfidi tagħha ser ikunu għadhom magħna wara l-kriżi. Għaldaqstant, l-Ewropa trid tkun f'pożizzjoni aħjar fil-kamp internazzjonali fejn twettaq progress fis-sejba ta' soluzzjonijiet għall-isfidi interni ekonomiċi, soċjali u ambjentali u ssaħħaħ l-integrazzjoni Ewropea u l-kooperazzjoni internazzjonali. Sabiex din l-istrateġija tkun effettiva u konformi mal-prijoritajiet riveduti tal-Aġenda ta' Lisbona, għandu jintlaħaq bilanċ bejn id-dimensjonijiet ekonomiċi, soċjali u ambjentali tal-iżvilupp.

2.5.2 Il-Koeżjoni Soċjali

2.5.2.1 Meta tnediet l-Istrateġija ta' Lisbona fis-sena 2000, il-koeżjoni soċjali kienet, u għadha, konsiderazzjoni importanti. Iżda l-progress fil-kwistjonijiet tal-faqar u l-inugwaljanza kien pjuttost diżappuntanti fi ħdan l-Istati Membri u bejniethom. Il-faqar u l-inugwaljanza għadhom jitqiesu fost l-ikbar problemi fl-Ewropa. Ir-reviżjoni tal-Istrateġija ta' Lisbona għandha tieħu l-faqar u l-koeżjoni soċjali iktar bis-serjetà permezz ta' miri iktar ambizzjużi għall-iżvilupp ekonomiku u soċjali, li għandhom iwasslu għal tnaqqis drastiku tal-faqar u l-kwistjonijiet tal-inugwaljanza.

2.5.2.2 Id-differenzi bejn sistemi soċjali fl-UE huma ċari. Xi whud mid-differenzi huma kkawżati minn sistemi fiskali totalment differenti u mill-kompetizzjoni fiskali. It-taxxi tal-kumpaniji u t-taxxi fuq id-dividends u l-interessi huma għolja f'xi pajjiżi u baxxi f'oħrajn. Il-mudelli b'rata tat-taxxa fissa żiedu d-differenzi fit-taxxa fuq id-dħul u d-dħul bejn l-Istati Membri. L-infiq soċjali bħala persentaġġ tal-PGD jaqbeż it-30 % f'xi pajjiżi u jaqa' taħt il-15 % f'xi pajjiżi b'rata tat-taxxa baxxa. Il-pajjiżi kollha qed jiffaċċjaw problemi għall-futur tas-sistemi tas-sigurtà soċjali tagħhom.

2.5.2.3 Livelli ta' edukazzjoni ogħla, ħiliet aqwa li jistgħu jintużaw aħjar fis-suq tax-xogħol, u aktar riċerkaturi għandhom ikunu l-aspetti fuq liema tinbena kompetittività iktar b'saħħitha għal industrija Ewropea iktar ekoloġika li trid tkun fuq quddiem fl-innovazzjoni, bit-teknoloġija għolja, iktar produttività u valur miżjud. Dan għandu joħloq aktar impjiegi ta' kwalità aħjar u jitħaffef l-iżvilupp ekonomiku u soċjali, biex b'hekk naslu għal tnaqqis fil-faqar u l-inugwaljanza.

2.5.2.4 Huma indikati l-Metodu Miftuħ ta' Koordinazzjoni (MMK) u enfasi qawwija fuq azzjoni simultanja u interattiva fil-livell tal-UE, nazzjonali u reġjonali. Il-parteċipazzjoni fil-livell tal-Istat Membru tal-parlamenti nazzjonali, tal-imsieħba soċjali u tal-bqija tas-soċjetà ċivili organizzata għandha tagħti sens ta' fehim u sjieda tal-oqsma l-iktar problematiċi u l-azzjoni li għandha tittieħed.

2.5.2.5 Il-provvedituri tas-servizzi pubbliċi huma parti mis-soluzzjoni meħtieġa għall-problemi tal-koeżjoni soċjali u l-kriżi ekonomika u finanzjarja attwali għax huma jagħmlu xogħol importanti fl-isforzi tal-gvernijiet biex jistabbilizzaw l-ekonomija u s-swieq tax-xogħol. Is-settur pubbliku jaġixxi bħala katalista għat-tkabbir ekonomiku u jipprovdi l-infrastruttura għall-prosperità tan-negozju privat. Servizzi pubbliċi aħjar (pereżempju l-edukazzjoni, il-kura tas-saħħa u dik soċjali, eċċ.) għandhom ikunu fundamentali fl-istrateġija Ewropea l-ġdida għat-tkabbir ekonomiku u l-impjieg u għall-interess taċ-ċittadini Ewropej kollha.

2.6 *Inbiddlu x-xejriet tar-riċessjoni*

2.6.1 Suq Uniku iktar effiċjenti għandu jgħin fl-iżvilupp fuq term medju tal-UE u għandu jikkontribwixxi wkoll għal irkupru iktar mgħaġġel mill-kriżi finanzjarja u ekonomika attwali. Riformi strutturali għandhom jitfasslu sabiex jintlaħaq irkupru sod u fit-tul. Mingħajr ma jieqfu jqisu l-bilanċ soċjali meħtieġ, dawn għandhom jimmiraw ukoll biex ibiddlu x-xejriet attwali tar-riċessjoni, u jevitaw aktar deterjorazzjoni tal-kapaċitajiet produttivi fl-UE. Li kieku l-Istati Membri jistgħu jsibu s-sinerġiji u jiddeċiedu li jaħdmu flimkien biex imexxu l-ekonomiji tagħhom lura lejn tkabbir sostenibbli, jiggwadanjaw saħħa u direzzjoni mill-iktar qawwija. L-Istati Membri għandhom ikunu lesti li jħeġġu d-domanda fis-Suq Intern u jerġgħu jagħtu s-saħħa lill-poter ta' nfiq tal-konsumatur b'konformità mal-progress li qed isir biex tintemm il-kriżi finanzjarja u ekonomika attwali u r-riċessjoni li ġiet magħha.

3. **Kummenti ġenerali**

3.1 Din l-opinjoni identifikat ċerti oqsma fejn is-Suq Uniku jista' jikkontribwixxi għall-Aġenda ta' Lisbona wara l-2010. Dawn huma kkunsidrati hawn isfel.

3.2 *Id-daqs tas-Suq Intern*

3.2.1 Il-kummerċ ta' prodotti fis-Suq Intern tal-UE huwa kważi d-doppju tal-kummerċ mal-bqija tad-dinja, u jirrifletti l-isforzi ta' integrazzjoni tul is-snin ([7]) Is-Suq Uniku Ewropew għal prodotti jitqies li għandu vantaġġ kompetittiv qawwi u jipprovdi lill-Istati Membri b'bażi tajba għal suċċess fi swieq esterni u għall-ħolqien ta' iktar ġid u impjiegi għaċ-ċittadini. Eventwalment se jiġi kkunsidrat aktar tkabbir tal-UE u għaldaqstant id-daqs tas-Suq Uniku mistenni jkompli jikber.

3.3 *Progress fit-tkomplija u l-implimentazzjoni tas-Suq Uniku*

3.3.1 Il-proġett tas-Suq Uniku huwa "ħidma li għadha għaddejja" iżda ċerti kwistjonijiet ewlenin jitolbu li tittieħed azzjoni urġenti. L-applikazzjoni korretta tal-"acquis" tas-Suq Uniku hija ta' importanza ewlenija. Għandhom jinżammu bilanċ u konsistenza bejn l-interessi varji. Barra minn hekk, il-kompetizzjoni bejn l-Istati Membri fis-Suq Uniku għandha tiġi mmirata biex tagħti lill-konsumatur tal-UE kwalità mtejba u prodotti iktar siguri għall-aqwa prezz waqt li l-industrija tingħata bażi iktar b'saħħitha u effiċjenti biex tespandi s-suq estern tagħha. Rapport ippubblikat f'Jannar 2009 ([8]) jidentifika aspetti tal-programm tas-Suq Intern tal-1992 li għadhom ma ntlaħqux. Ir-rapport sab li regoli attwali jwasslu għal interpretazzjonijiet u implimentazzjonijiet differenti u għal nuqqas ta' armonizzazzjoni. Isemmi wkoll l-ispejjeż amministrattivi għoljin u kif jistgħu jitneħħew l-ostakoli kollha li jeżistu fuq l-intrapriżi.

3.3.2 Kunċett ġdid ta' internalizzazzjoni tal-ispejjeż esterni tal-modi kollha tat-trasport ġie introdott mill-UE. Il-KESE diġà kellu l-opportunità biex jikkumenta dwar din is-sitwazzjoni ([9]) u jtenni r-rakkomandazzjonijiet tiegħu li l-effett mixtieq jista' jintlaħaq biss jekk dan il-prinċipju jiġi applikat fuq l-istess livell kull fejn jinbtu spejjeż esterni. Fost il-konklużjonijiet tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2009, dan enfasizza l-ħtieġa li jiġi applikat dan il-prinċipju bħala mezz kif il-prezzijiet jiġu stabbilizzati fuq livell adatt, u stieden lill-Istati Membri biex jintensifikaw id-diskussjoni dwar kif għandhom jagħmlu l-aħjar użu ta' strumenti ekonomiċi kosteffettivi sabiex jiġu riflessi aħjar l-ispejjeż u l-benefiċċji ambjentali reali, u jassenjaw prezz prevedibbli għall-emissjonijiet tal-karbonju. Il-Kunsill stieden ukoll lill-Kummissjoni biex tidentifika miżuri konkreti u tiżviluppa linji gwida għall-ekoeffiċjenza fl-istrateġija l-ġdida "UE 2020" u li tippreżenta strateġija integrate u azzjoni għall-promozzjoni tal-ekoinnovazzjoni matul din is-sena u għall-Pjan Ewropew ta' Innovazzjoni li ġej sabiex jinħoloq suq intern kompetittiv u armonizzat f'dan il-qasam. Attwalment, l-ispejjeż esterni mhumiex qed jiġu trasferiti lill-modi ta' transport individwali u lill-utenti tagħhom. Dan jista' joħloq vantaġġ kompetittiv għal dawk il-modi ta' transport li tefgħu spejjeż kbar fuq is-soċjetà. L-internalizzazzjoni tista' telimina dawn id-distorsjonijiet fil-kompetizzjoni, u toħloq bidla lejn modi ta' transport iktar ekoloġiċi. Huwa importanti li dan il-prinċipju jiġi applikat b'mod iktar effettiv għaliex jista' jiġi assoċjat ukoll ma' bidliet fl-istrutturi tal-fornitur u tal-utent fit-trasport.

3.4 *Is-settur tas-servizzi*

3.4.1 Is-Suq Intern għas-servizzi għadu juri sinjali ta' dgħufija. Hemm it-tama li jsir progress bħala riżultat tad-dħul fis-seħħ tad-Direttiva tas-Servizzi fil-bidu ta' din is-sena. Kwistjonijiet transkonfinali għadhom oqsma sensittivi ħafna, b'mod speċjali fis-setturi tal-enerġija, tal-posta, u tas-servizzi finanzjarji. Dwar xi kwistjonijiet, soluzzjonijiet Ewropej ma jidhrux possibbli minħabba r-reżistenza tal-Istati Membri, u teżisti tensjoni li għandha t-tendenza li timmanifesta ruħha f'iktar protezzjoniżmu. Il-gvernijiet iridu jirreżistu miżuri bħal dawn li huma maħsubin għal żmien qasir u li huma neqsin minn viżjoni. Għandhom jimmonitorjaw is-sitwazzjoni u jiżguraw li ma jitnaqqsux l-istandards ta' kwalità soċjali, ambjentali u ta' sigurtà fl-oqsma msemmija hawn fuq. Il-KESE jsejjaħ lill-Istati Membri biex iħarrġu b'mod adatt lill-persunal amministrattiv jekk se ssir transizzjoni mingħajr intoppi fl-implimentazzjoni tad-Direttiva tas-Servizzi. Is-settur tas-servizzi jrid jiġi żviluppat sabiex jilħaq mal-isfidi tal-bidliet demografiċi, li se joħolqu sfida għas-Suq Intern ukoll – waqt li jitqies li wħud mis-servizzi soċjali mhumiex parti mid-Direttiva tas-Servizzi.

([7]) Klassifika tas-Suq Intern, Diċembru 2008.

([8]) When will it really be 1992 – Specific Proposals for Completing the Internal Market, ippubblikata mill-federazzjonijiet ta' dawk li jhaddmu tal-Pajjiżi l-Baxxi VNO – NCW, MKB (ara http://www.eesc.europa.eu/smo/prism/moreinformation/literature/7/index_en.asp).

([9]) ĠU C 317, 23.12.2009, p. 80 u CESE 1947/2009, 17.12.2009 (TEN/356).

3.5 *L-unjoni monetarja*

3.5.1 L-unjoni monetarja u s-suċċess tal-euro huma fundamentali għal integrazzjoni iktar fil-fond u l-infurzar tas-suq kapitali intern. Fil-fatt, f'perijodu ta' tnaqqis ekonomiku s-Suq Intern u ż-żona tal-euro wrew li jipprovdu stabbiltà għal kumpaniji billi l-attività intrakummerċjali tonqos inqas mill-attività kummerċjali barra mill-UE. Dawn l-indikaturi jagħtu ħjiel tal-potenzjal ta' aktar integrazzjoni.

3.6 *L-effetti esterni tal-euro*

3.6.1 Huwa stmat li l-kummerċ żdied bi kważi 5 fil-mija mill-introduzzjoni tal-euro ([10]). Is-swieq ser jibbenefikaw aktar minn approfondiment taż-żona tal-euro, inkluża l-koordinazzjoni ta' politiki makroekonomiċi, rappreżentazzjoni esterna u regolazzjoni tas-swieq finanzjarji b'mod speċjali fid-dawl tat-tnaqqis ekonomiku attwali.

3.7 *Xkiel fl-implimentazzjoni tal-erba' libertajiet*

3.7.1 Il-libertà tal-moviment tat kontribut għat-tisħiħ tal-ekonomija tal-Istati Membri tal-UE, billi ssaħħaħ il-kompetizzjoni u tagħti lill-konsumaturi għażla akbar u prodotti ta' kwalità aqwa bi prezzijiet iktar baxxi. Dan jgħin lill-kumpaniji fl-UE biex jikkompetu anke fis-swieq ta' pajjiżi terzi. Madankollu, hemm evidenza ta' regoli ta' implimentazzjoni mhux ċari taħt id-Direttiva dwar l-impjegar tal-ħaddiema barra mill-pajjiż li wasslu għal kompetizzjoni mhux ġusta bejn l-intrapriżi, in-nuqqas ta' rispett għad-drittijiet tal-ħaddiema u d-dumping soċjali.

3.7.2 Fis-snin riċenti, il-linji gwida tal-impjieg iffokaw l-iktar fuq il-mobilità tax-xogħol bħala mod kif titjieb l-istruttura tas-suq tax-xogħol. Il-promozzjoni tal-prinċipji attivi tas-suq tax-xogħol, ta' skemi tal-flessigurtà li jirriżultaw minn negozjati bejn l-imsieħba soċjali u l-gvernijiet, il-promozzjoni tat-tagħlim u t-taħriġ tul il-ħajja, it-twaqqif ta' sistemi tas-sigurtà soċjali b'saħħithom, adatti u sostenibbli, il-faċilitar tal-opportunitajiet ugwali, is-salvagwardja tal-ugwaljanza bejn is-sessi, il-bilanċ bejn ix-xogħol u l-ħajja privata u tal-familja u t-tneħħija ta' kull tip ta' diskriminazzjoni huma essenzjali biex is-suq tax-xogħol jikkontribwixxi iktar għall-objettivi ta' Lisbona.

3.8 *Xkiel regolatorju*

3.8.1 Mis-snin tmenin 'l hawn, ir-regolamenti tal-UE ffokaw fuq il-libertà tal-moviment tal-prodotti, is-servizzi, ix-xogħol u l-kapital. L-ambjent regolatorju li fih joperaw in-negozji huwa element kruċjali tal-kompetittività tagħhom u l-ħila tagħhom biex jikbru u joħolqu l-impjiegi. Ir-regoli jistgħu jistabbilixxu kompetizzjoni li hija ġusta iżda jistgħu jxekklu klima intraprenditorjali tajba. Għaldaqstant, regolamenti jridu jiġu riveduti u semplifikati sabiex il-kumpaniji jkunu jistgħu jadattaw malajr għal bidliet waqt li s-swieq jinżammu ġusti u relattivament siguri. Għandha tittieħed azzjoni kkoordinata mis-27 Stat Membru sabiex tiġi stabbilizzata b'mod effettiv is-sistema Ewropea tas-swieq. L-implimentazzjoni ta' miżuri trid tkun mgħaġġla sabiex jiġu żgurat li l-banek jiffokaw b'mod iktar effettiv fuq ix-xogħol ewlieni tagħhom li jipprovdu likwidità lill-ekonomija reali, permezz ta' sorsi stabbli ta' finanzjament iġġenerati mit-tifdil li tagħmel l-ekonomija nnifisha, u jħallu dawk l-attiviatjiet iktar riskjużi u spekulattivi fis-swieq finanzjarji għal operaturi separati li jispeċjalizzaw f'dan il-qasam.

3.8.2 F'dawn l-aħħar ħames snin, is-Suq Uniku tjieb b'mod sinifikanti fi ħdan il-qafas leġiżlattiv għall-moviment ħieles ta' prodotti u servizzi. Dan it-titjib kien dovut l-iktar għar-Regolament dwar ir-Rikonoxximent Reċiproku, li stabbilixxa regoli tekniċi komuni. Dawn qed inaqqsu l-ispejjeż żejda amministrattivi u ta' produzzjoni. Fil-prinċipju, ir-Regolament dwar l-Akkreditazzjoni u s-Sorveljanza tas-Suq saħħaħ ukoll il-moviment ħieles billi ppromova titjib fl-istandards għall-benefiċċju tal-konsumaturi u l-promozzjoni tas-sigurtà tal-prodotti li jinbiegħu.

3.8.3 Huwa importanti li jinħolqu standards armonizzati mal-moviment ħieles ta' prodotti, servizzi, xogħol u kapital. Ċertu xkiel għadu qed iwaqqaf milli s-Suq Intern jaħdem bis-sħiħ.

3.8.4 Hemm netwerks diġà stabbiliti mill-Kummissjoni tal-UE li għandhom ikunu operattivi fl-Istati Membri kollha li għandhom biżżejjed riżorsi biex jeżerċitaw il-funzjoni tagħhom. Il-KESE jirriferi b'mod partikulari għas-sistema IMI (Informazzjoni dwar is-Suq Intern - Internal Market Information), is-sistema ta' Twissija Rapida għal prodotti perikolużi li mhumiex ikel (RAPEX), is-Sistema ta' Twissija Rapida għall-Ikel u l-Għalf (RASFF) u SOLVIT. Dawn l-istrumenti jipprovdu informazzjoni u protezzjoni tal-interessi taċ-ċittadini tal-UE u jiżguraw operazzjoni mingħajr intoppi u monitoraġġ tar-regoli tas-Suq Uniku. B'mod ġenerali, għarfien imsaħħaħ mill-pubbliku ġenerali għandu jiffaċilita l-implimentazzjoni ta' riformi li jkunu utli għat-tisħiħ tas-Suq Uniku.

3.9 *Esternalitajiet Ambjentali*

3.9.1 Fil-perijodu bejn medju u fit-tul l-UE trid "bħala Komunità, issir iż-żona ekonomika l-iktar effiċjenti fl-użu tal-enerġija u r-riżorsi" u l-politika tal-klima trid tkun immirata lejn is-sostenibbiltà. Il-possibilitajiet kollha għall-iffrankar tal-enerġija jridu jiġu studjati u għandhom jintużaw strutturi lokali, rinnovabbli u reġjonali. It-titjib fl-effiċjenza fl-użu tal-enerġija u r-riżorsi se jsir wieħed mill-elementi ewlenin ta' strateġija ġdida.

3.9.2 Għal żvilupp ekonomiku sostenibbli aħjar hija meħtieġa ħolqa iktar b'saħħitha mal-azzjoni esterna tal-UE sabiex tissawwar il-globalizzazzjoni u tiġi promossa konverġenza strateġika internazzjonali għall-iżvilupp sostenibbli.

([10]) Studju dwar l-impatt tal-euro fuq il-Kummerċ u l-Investiment Dirett Barrani (http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication12590_en.pdf)

3.9.3 F'dan ir-rigward, sabiex is-suq tal-prodotti jikkontribwixxi iktar għat-twettiq tal-objettivi ta' Lisbona, irid ikun hemm leħen tal-UE komuni b'mod insistenti u konsistenti fin-negozjati internazzjonali.

3.9.4 Irid ikun hemm aktar investiment fir-riċerka dwar l-enerġija u t-tibdil fil-klima. Aktar investiment fl-industrija fl-UE għandu jissejjes fuq politika strateġika tal-enerġija appoġġjata minn ftehimiet bilaterali bejn l-UE u pajjiżi oħrajn. L-iżvilupp ta' infrastruttura ġdida b'użu baxx tal-karbonju u li hija intelliġenti u deċentralizzata huwa importanti wkoll.

3.10 *Is-sigurtà tal-provvista ta' prodotti tal-enerġija u komoditajiet bażiċi*

3.10.1 Min-naħa l-oħra, huwa essenzjali li l-ekonomija tal-UE jkollha aċċess kontinwu u sigur għal komoditajiet tal-enerġija u bażiċi, u dan ifisser li l-UE għandha tilħaq livell dejjem ogħla ta' awtosuffiċjenza f'dan ir-rigward.

3.10.2 Fil-kuntest tat-tibdil sostanzjali fil-prezzijiet tal-enerġija u l-komoditajiet fis-snin reċenti, l-euro offriet kenn mit-turbolenzi tas-swieq finanzjarji u s-saħħa tagħha pattiet għal uħud mill-effetti taż-żjidiet fil-prezzijiet ta' sentejn ilu meta kien hemm domanda qawwija fuq is-swieq globali tal-ikel u l-enerġija.

3.10.3 Il-mod miftuħ kif jaħdmu s-swieq kapitali huwa importanti wkoll f'dan ir-rigward, b'mod speċjali bejn l-Istati Membri. Dan għandu jitħeġġeġ sabiex jiġi ffinanzjat il-kummerċ fil-provvisti tal-enerġija u jiġi promoss l-investiment fis-settur tal-enerġija.

3.10.4 Is-Suq Intern tal-enerġija tal-UE ukoll jeħtieġ li jiġi ttrasformat f'sistema ġenwinament koeżiva li topera taħt politika unifikata b'interkonnettività u operabilità sħiħa li tiggarantixxi kompetizzjoni ġusta u tħares id-drittijiet u l-interessi tal-konsumaturi. Il-politika tal-kompetizzjoni tal-UE, it-tisħiħ tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali u politika ta' servizzi ta' interess ġenerali għandhom jiżguraw li l-konsumaturi jkollhom provvisti adatti, siguri u mingħajr interruzzjoni ta' taħlita tal-enerġija li hija kemm sostenibbli kif ukoll bi prezz li jista' jintlaħaq.

3.11 *L-infrastruttura tat-trasport u tal-komunikazzjoni*

3.11.1 Fil-kuntest tal-globalizzazzjoni, it-trasport huwa ta' importanza ewlenija għal tħaddim tajjeb tas-Suq Uniku. Isaħħaħ il-kooperazzjoni u l-iskambji transkonfinali bejn l-Istati Membri. Sistemi tat-trasport effiċjenti jippermettu l-effiċjenza fl-użu tal-enerġija permezz ta' firxa wiesgħa ta' prodotti bi prezzijiet kompetittivi. L-infrastruttura ferrovrjarja intra–Ewropea hija mezz effiċjenti u li ma jagħmilx ħsara lill-ambjent għall-ġarr tal-merkanzija, bil-kontra tat-trasport fuq it-triq li jikkontribwixxi għal ammont ogħla ta' emissjonijiet.

3.11.2 L-Istrateġija tat-Trasport Marittimu tal-2009–2018 ser tikkontribwixxi wkoll għal żvilupp ekonomiku sostenibbli. Hekk kif jiżdied in-numru ta' bastimenti li joperaw f'kummerċ fuq distanzi qosra fuq il-baħar u jiżdied ukoll il-kummerċ internazzjonali, ser ikollhom jiġu indirizzati l-kwistjonijiet tat-tibdil fil-klima u problemi ambjentali oħrajn.

3.11.3 Huma mistennija bidliet fis-sistema tat-trasport tal-UE li jnaqqsu s-saturazzjoni tal-infrastruttura waqt li jgħinu lill-ekonomija tal-UE tadatta għall-isfidi tal-globalizzazzjoni. Sistema tat-trasport effiċjenti ssaħħaħ l-opportunitajiet ta' negozju u ta' impjieg waqt li tiżgura kompetittività fit-tul ġewwa l-UE u barra minnha. It-trasport iħeġġeġ ukoll l-innovazzjoni u jinkoraġġixxi t-tkabbir ekonomiku.

3.11.4 Kwistjonijiet ta' interoperabilità u konnettività bejn il-pajjiżi membri jridu jiġu evalwati, b'mod speċjali fir-rigward tan-netwerks tal-enerġija u l-aċċess għaċ-ċittadini kollha għall-internet broadband. Dawn il-kwistjonijiet għandhom jaffettwaw b'mod partikulari r-reġjuni periferiċi.

3.11.5 Reġjuni periferiċi għad għandhom żvantaġġ kbir fir-rigward tas-servizzi tal-ajru. L-UE għandha tindirizza din il-problema b'mod differenti u timmira biex tagħti liċ-ċittadini ta' dawn ir-reġjuni faċilitajiet ekwivalenti li jgawdu dawk li jgħixu fuq il-kontinent.

3.12 *Il-kompetittività fis-Suq Uniku*

3.12.1 L-istrateġija ta' Lisbona kellha suċċess f'xi aspetti relatati mas-suq tal-prodotti. Is-Suq Uniku Ewropew ippermetta li l-kummerċ fil-prodotti jsir iktar faċli u l-konsumaturi qed igawdu minn għażla ħafna iktar wiesgħa ta' prodotti bi prezzijiet kompetittivi ħafna. Madankollu, hemm bżonn li tiġi żgurata kompetizzjoni ġusta permezz ta' sorveljanza effettiva fil-livell nazzjonali permezz ta' kooperazzjoni bejn l-Istati Membri.

3.12.2 Madankollu jidher li hemm qasma bejn it-twettiq ta' impenji fil-livell nazzjonali u dak Ewropew. Hekk kif il-kompetizzjoni internazzjonali għal prodotti u servizzi tikber, qed isir dejjem iktar urġenti li jkun hemm titjib fil-prestazzjoni kompetittiva fil-livell Ewropew. Hemm evidenza qawwija li tagħti ħjiel li koordinazzjoni aħjar tal-isforzi fuq ir-Riċerka u l-Iżvilupp bejn il-clusters tal-SMEs u kumpaniji kbar tista' toħloq effetti mtejba ta' kompetittività li jestendu lil hinn mis-Suq Intern.

3.12.3 Huwa importanti wkoll li wieħed jinnota li t-twaqqif tal-EMU għen biex is-suq tal-UE jsir iktar kompetittiv permezz ta' spejjeż iktar baxxi u trasparenti għal attivitajiet transkonfinali. Dan iffaċilita wkoll id-dħul ta' kumpaniji ġodda fis-suq Ewropew waqt li l-kumpaniji inqas effiċjenti ġew eliminati jew ittieħdu minn sidien ġodda. Madankollu, għad hemm lok għal titjib fir-rigward tal-flessibilità fis-Suq Intern u l-mobilità tax-xogħol. Fil-fatt, id-dgħufija ewlenija identifikata fis-swieq kollha hija li s-Suq Uniku Ewropew irid jiżgura li l-ostakoli interni li fadal jitneħħew.

3.13 *Il-dimensjoni esterna tas-Suq Uniku*

3.13.1 Il-fatt li l-Ewropa hija miftuħa għall-bqija tad-dinja kkontribwixxa għall-prosperità tagħha. Għaldaqstant, huwa fl-interess tagħha li tiżviluppa l-aġenda esterna tagħha, sabiex tħares u sservi l-interessi tal-popolazzjoni tagħha. Politiki futuri issa għandhom jitbiegħdu mis-sindromu fejn tiggverna l-introspezzjoni, u dan ilu jiġi enfasizzat mit-Trattat ta' Ruma tal-1957. Issa l-UE għandha minflok tħares lejn l-ekonomija globalizzata b'determinazzjoni sabiex taqdi rwol sħiħ waqt li tqis iċ-ċentru ta' gravità li qed jiċċaqlaq lejn l-Asja u l-pajjiżi emerġenti, b'mod speċjali l-hekk imsejħa BRIC – il-Brażil, ir-Russja, l-Indja u ċ-Ċina. L-UE trid tiżviluppa wkoll kooperazzjoni ekonomika mal-pajjiżi fil-viċinat fil-qafas tal-Politika Ewropea tal-Viċinat, inkluża s-Sħubija tal-Lvant u l-Unjoni għall-Mediterran, bil-għan li tiġi estiża ż-Żona tal-Kummerċ Ħieles. Prinċipji ta' suq miftuħ għandhom ikunu kundizzjoni għal sħubijiet bħal dawn. Fl-istess waqt, huwa essenzjali li s-Suq Intern japprofondixxi ruħu u jiġi pperfezzjonat, jekk l-UE se żżomm ir-rwol tagħha bħal mexxej fis-suq dinji.

3.13.2 L-Ewropa għandha wkoll id-dmir li tindirizza problemi globali u tgħin biex tikkontrolla l-pass u l-karattru tal-globalizzazzjoni. L-UE segwiet gruppi ewlenin tal-kummerċ oħrajn fl-isforzi lejn il-liberalizzazzjoni tal-kummerċ fis-suq globali tal-prodotti u s-servizzi. Qed tinnegozja ftehimiet bilaterali tal-kummerċ ħieles mal-Korea, l-ASEAN u l-Indja. Il-progress li sar fil-Kunsill Ekonomiku Transatlantiku kien pożittiv ukoll. Din l-istrateġija xi ftit jew wisq tirrifletti nuqqas ta' fiduċja li n-negozjati taċ-Ċiklu ta' Doha ser jiġu konklużi b'suċċess fi żmien qasir. Fil-fatt, dan il-bilateraliżmu jista' jfixkel l-għan kollu kemm hu tan-negozjati kummerċjali multilaterali. Jeħtieġ li ssir insistenza fuq il-każ politiku favur ir-reċiproċità fil-ftuħ tas-swieq internazzjonali, u l-konklużjoni taċ-Ċiklu ta' Doha trid tibqa' prijorità. Il-KESE jħeġġeġ lill-Kummissjoni Ewropea u lill-Kapijiet ta' Gvern tal-Istati Membri biex fit-taħdidiet dwar il-liberalizzazzjoni tal-kummerċ jirsistu mal-gvernijiet ta' pajjiżi terzi biex jirrispettaw id-drittijiet tal-bniedem, il-konvenzjonijiet tal-ILO u fuq is-salvagwardja tar-riżorsi naturali, ekonomiċi u kulturali.

3.13.3 Huwa mixtieq, u tabilħaqq suppost diġà sar, li l-UE jkollha protezzjoni waħdanija u unitarja tal-Brevett Komunitarju. Id-drittijiet tal-proprjetà intellettwali jridu jiġu infurzat bis-saħħa, u l-kummerċ fi prodotti tal-marka li jiġu kkuppjati illegalment irid jiġi miġġieled b'mod effettiv ([11]).

3.13.4 In-nuqqas ta' monitoraġġ u sorveljanza effettivi tas-suq fl-UE ġie enfasizzat iktar fis-snin reċenti minn rapporti ta' prodotti tal-ikel u ġugarelli li kienu ta' livell baxx importati minn pajjiżi terzi. Minħabba nuqqas ta' monitoraġġ xieraq ta' prodotti importati minn pajjiżi terzi, konsumaturi tal-UE qed jiġu esposti għal perikli possibbli ta' saħħa u għal kwalità baxxa u inferjuri. Dan ifixkel ukoll il-kompetizzjoni fis-suq u jista' jaffettwa b'mod negattiv investiment futur u l-impjieg fl-Ewropa.

([11]) ĠU C 116, 28.4.1999, p. 35 u ĠU C 221, 7.8.2001, p. 20.

3.13.5 Strateġija b'saħħitha u kkonċentrata għandha tiġi kkunsidrata wkoll bħala mezz kif il-konsumaturi Ewropej jitħarsu mill-importazzjoni ta' prodotti u servizzi minn pajjiżi terzi li ma jirrispettawx l-istandards tekniċi, soċjali u ambjentali, u l-kundizzjonijiet ta' impjieg. Stati Membri għandhom jiżguraw li l-istandards imwaqqfa mill-ILO, in-NU u l-aġenziji tagħha, u konvenzjonijiet internazzjonali oħrajn li jikkonċernaw id-drittijiet individwali, il-libertà tal-assoċjazzjoni, id-dritt tal-ħaddiema li jorganizzaw u jinnegozjaw b'mod kollettiv u l-abolizzjoni tax-xogħol tat-tfal u l-ħidma sfurzata jiġu rrispettati minn pajjiżi li magħhom l-Istati Membri tal-UE jkollhom ftehimiet kummerċjali.

3.13.6 Il-kriżi attwali wriet li teżisti interdipendenza iktar qawwija bejn pajjiżi fi ħdan is-swieq globali finanzjarji u kummerċjali. Jeħtieġ li s-sistemi finanzjarji dinjija jissaħħu permezz ta' regoli li jippromwovu l-prudenzja, itejbu l-koordinazzjoni u l-komunikazzjoni bejn l-awtoritajiet ta' monitoraġġ u l-banek ċentrali; u mhux biss isaħħu t-trasparenza iżda wkoll jikkontrollaw b'mod iktar strett il-flussi tal-flus u l-investimenti minn sorsi illegali relatati mad-drogi, il-kriminalità u n-negozjar illegali tal-armi.

3.13.7 F'dan il-kuntest, il-mudell tal-UE għal djalogu soċjali għandu jiġi segwit minn pajjiżi barra mill-Unjoni, u l-KESE għandu jżid l-isforzi biex jippromovi dan il-kunċett.

3.14 *Id-dimensjoni soċjali*

3.14.1 Iktar żvilupp tas-Suq Intern jesiġi li jiġi aċċettat miċ-ċittadini Ewropej. Id-dimensjoni soċjali tas-Suq Intern issa qed tissaħħaħ mill-Karta tad-Drittijiet Fundamentali inkorporata fit-Trattat ta' Lisbona. Din għandha ssaħħaħ l-importanza tas-Soċjetà Ċivili organizzata f'aktar żvilupp tas-Suq Intern.

3.14.2 L-istrateġija tal-UE għal wara l-2010 għandha tippromovi soċjetà iktar ġusta u ugwali billi tissalvagwardja u tiżviluppa l-mudell tas-soċjetà tagħha f'konformità ma' politika tal-iżvilupp integrata. Kull Stat Membru għandu jadatta għall-globalizzazzjoni u l-bidliet teknoloġiċi billi jtejjeb il-kwalità u d-disponibbiltà ta' edukazzjoni u taħriġ kontinwu. Dan iż-żmien ta' kriżi għandu jintuża biex titħeġġeġ qabża fl-għarfien sabiex il-forza tax-xogħol tkun preparata għall-ġejjieni. Il-qiegħda għandhom jingħataw l-opportunità li jitħarrġu mill-ġdid u jinkitbu għal programmi edukattivi, inkluża l-edukazzjoni għolja li għandha tippermettilhom jerġgħu jidħlu fis-suq tax-xogħol bi prospetti għal kundizzjonijiet ta' impjieg aħjar għalihom u biex dawk li jħaddmuhom jitħajru iktar jinvestu fid-domandi l-ġodda tas-suq li huma mistennija jinħolqu mill-ammont qed jikber ta' teknoloġiji fis-snin li ġejjin. Il-Fond tal-Globalizzazzjoni u l-Fond Soċjali Ewropew għandhom jintużaw u jiġu adattati aħjar għal sfidi ta' dan it-tip fis-Suq Intern. Minħabba l-konsegwenzi tal-kriżi ekonomika, għandu jsir sforz urġenti biex il-programmi għat-tnaqqis tal-faqar jitfasslu mill-ġdid.

4. Kummenti tal-għeluq

4.1 Fil-kriżi attwali l-UE trid tadatta l-miżuri tal-istrateġija ta' Lisbona fuq terminu medju u fit-tul. Trid iżżid mal-aġenda tar-riforma strutturali azzjonijiet li jiġu implimentati fi żmien qasir, waqt li tkompli tinvesti fil-futur. Dan jista' jintlaħaq l-iktar permezz ta' aktar investiment fir-Riċerka u l-Iżvilupp, l-innovazzjoni u l-edukazzjoni, l-inkoraġġiment b'mod attiv tal-iskambju b'xejn ta' għarfien bejn l-Istati Membri u billi n-negozji jiġu appoġġjati (b'mod speċjali l-SMEs) sabiex ikunu jistgħu jikkontribwixxu għal Suq Uniku iktar dinamiku. Azzjonijiet lejn ekonomija iktar ekoloġika huma importanti wkoll bħala mezz kif jinħolqu impjiegi u teknoloġiji ġodda waqt li jiġu żgurati provvisti alternattivi ta' enerġija u jintlaħqu l-għanijiet ambjentali. Dan jista' jsir li kieku l-governanza Ewropea tissaħħaħ sabiex ittejjeb id-dimensjoni kollettiva tal-Unjoni Ewropea u jiġi evitat id-dupplikar tal-isforz u r-riżorsi.

Brussell, 17 ta' Frar 2010.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Mario SEPI

APPENDIĊI

għall-Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew

L-emendi li ġejjin, li kienu appoġġjati minn tal-inqas kwart tal-voti mixħuta, ġew skartati matul id-dibattitu (Artikolu 54(3) tar-Regoli ta’ Proċedura):

Punt 1.2, it-8, id-9 u l-10 inċiżi

— *“Hija ta’ importanza partikulari li d-direttiva tas-Servizzi tiġi implimentata b’konformità sħiħa fl-ispirtu u r-regoli tas-Suq Uniku. Problema importanti f’dan ir-rigward hija li għad m’hemmx moviment ħieles tax-xogħol minn xi wħud mill-Istati Membri fl-aħħar tkabbir. Regoli implimentattivi ċari u effettivi huma meħtieġa għall-applikazzjoni adatta u t-twettiq tal-għanijiet tad-‘Direttiva dwar l-impjieg ta’ ħaddiema’, jiġifieri l-kompetizzjoni ġusta bejn l-intrapriżi, u ir-rispett għad-drittijiet tal-ħaddiema ~~u li jiġi evitat id-dumping soċjali~~.*

— *~~Waħda mill-problemi tas-Suq Uniku u tal-UE hija li~~ Il-pagi u l-kondizzjonijiet tax-xogħol huma differenti ħafna madwar l-Istati Membri iżda wkoll bejn reġjun u ieħor u għaldaqstant huma ~~saru~~ fattur tal-kompetizzjoni. Il-protezzjoni tal-istandards fis-suq tax-xogħol abbażi tal-konvenzjonijiet tal-ILO ser ~~issiru~~ aktar importanti u ~~tjridu~~ tjkunu parti mill-Istrateġija l-ġdida UE2020.*

— *Iż-żieda fil-kummerċ fis-Suq Uniku twassal għal żjieda ~~fit-jistimola~~ trasport fuq distanzi ~~kbartwali~~. Għaldaqstant huwa ~~li mhuwiex~~ neċessarju li l-aspetti tal-impatt tat-trasport fuq ~~u li jagħmel ħsara lill~~-ambjent. ~~Dan jikkontradixxi ż-żjieda fit-talbiet għall-politika tal-ambjent~~ u l-iżvilupp sostenibbli jitqies meta tiġi definita l-politika tat-trasport fl-Istrateġija UE 2020.”*

Raġuni:

Il-kelma “dumping” issa tintuża l-iktar fil-kuntest tal-liġi tal-kummerċ internazzjonali, fejn ġiet definita bħala l-azzjoni ta’ manifattur f’pajjiż wieħed li jesporta prodott għal pajjiż ieħor bi prezz li huwa jew inqas mill-prezz li jitlob fis-suq lokali tiegħu jew inqas mill-ispejjeż tal-produzzjoni tiegħu. It-terminu “dumping soċjali” għaldaqstant jintuża ħażin fil-każ imsemmi hawn fuq tad-Direttiva dwar l-impjieg ta’ ħaddiema billi l-kumpanija (is-soltu minn Stat Membru inqas żviluppat ekonomikament) li qed tipprovdi l-prodotti u s-servizzi tagħha lil Stat Membru ma titlobx inqas mill-ispejjeż tagħha. L-użu tat-terminu “dumping soċjali” dirett lejn l-Istati Membri l-ġodda huwa offensiv u għandu jiġi evitat.

Li jiġu indikati d-differenzi fil-pagi u l-kundizzjonijiet tax-xogħol bħala problema tas-Suq Uniku huwa kontradittorju għall-fatt sempliċi li l-pagi dejjem huma parti mill-kompetizzjoni bejn il-kumpaniji li hija l-bażi tal-ekonomija tas-suq ħieles u ta’ benefiċċju għall-konsumaturi. Fir-rigward tal-protezzjoni tal-istandards tas-suq tax-xogħol, huwa neċessarju li jiġu indikati liema tip ta’ standards għandhom jiġu protetti. Hemm konvenzjonijiet tal-ILO iffirmati mill-maġġoranza tal-Istati Membri li jiddifenixxu dawn l-istandards.

Li l-ħtija taż-żjieda fit-trasport li jagħmel il-ħsara tintefa’ f’ħoġor is-Suq Uniku huwa argument li jara naħa waħda biss. Bl-istess mod għandna nitfgħu l-ħtija fuq il-moviment ħieles tan-nies li żied il-piż ambjentali. Huwa neċessarju li nqisu l-aspetti ambjentali u tal-iżvilupp sostenibbli meta niddifenixxu l-Istrateġija UE 2020.

Riżultat tal-votazzjoni: Favur:93 Kontra: 131 Astensjonijiet: 8

Punt 3.7.1

“Il-libertà tal-moviment tat kontribut għat-tisħiħ tal-ekonomija tal-Istati Membri tal-UE, billi ssaħħaħ il-kompetizzjoni u tagħti lill-konsumaturi għażla akbar u prodotti ta’ kwalità aqwa bi prezzijiet iktar baxxi. Dan jgħin lill-kumpaniji fl-UE biex jikkompetu anke fis-swieq ta’ pajjiżi terzi. Xorta waħda għad m’hemmx moviment ħieles tax-xogħol minn xi wħud mill-Istati Membri fl-aħħar tkabbir. Regoli implimentattivi ċari u effettivi huma meħtieġa għall-applikazzjoni adatta u t-twettiq tal-għanijiet tad-‘Direttiva dwar l-impjieg ta’ ħaddiema’, jiġifieri l-kompetizzjoni ġusta bejn l-intrapriżi u r-rispett tad-drittijiet tal-ħaddiema. ~~Madankollu, hemm evidenza ta’ regoli ta’ implimentazzjoni mhux ċari taħt id-Direttiva dwar l-impjegar tal-ħaddiema barra mill-pajjiż li wasslu għal kompetizzjoni mhux ġusta bejn l-intrapriżi, in-nuqqas ta’ rispett għad-drittijiet tal-ħaddiema u d-dumping soċjali.~~”

Raġuni:

Għad fadal ir-restrizzjonijiet għall-moviment ħieles tal-ħaddiema fi ħdan is-Suq Uniku minkejja li ngħataw provi li t-tneħħija tar-restrizzjonijiet ma għamlitx is-sitwazzjoni agħar fis-suq tax-xogħol tal-pajjiżi li neħħew ir-restrizzjonijiet.

Il-kelma "dumping" ġeneralment qed tintuża biss fil-kuntest tal-liġi internazzjonali dwar il-kummerċ, fejn id-dumping jitfisser bħala l-att fejn il-manifattur f'pajjiż partikolari jesporta prodott lejn pajjiż ieħor bi prezz li jew huwa inqas mill-prezz li jistabbilixxi f'pajjiżu inkella li jkun inqas mill-ispejjeż tal-produzzjoni. It-terminu "dumping soċjali" għalhekk ma jintużax tajjeb fil-każ imsemmi hawn fuq tad-Direttiva dwar l-impjieg ta' ħaddiema peress li l-ispejjeż tal-kumpanija (normalment mill-Istati Membri li huma ekonomikament inqas żviluppati) li tipprovdi l-prodotti u s-servizzi tagħha lil Stati Membri oħra mhijiex qed tagħmel dan b'inqas mill-ispejjeż tagħha. L-użu tat-terminu "dumping soċjali" huwa offensiv u għandu jiġi evitat.

Riżultat tal-votazzjoni:

L-Emenda 5 (punt 3.7.1) kienet marbuta mal-Emenda 3 (punt 1.2, inċiżi 8, 9 and 10) u waqgħet bħala riżultat tal-votazzjoni sfavorevoli fuqha.

Punt 3.8.1

"*Mis-snin tmenin 'l hawn, ir-regolamenti tal-UE ffokaw fuq il-libertà tal-moviment tal-prodotti, is-servizzi, ix-xogħol u l-kapital. L-ambjent regolatorju li fih joperaw in-negozji huwa element kruċjali tal-kompetittività tagħhom u l-ħila tagħhom biex jikbru u joħolqu l-impjiegi. Ir-regoli jistgħu jistabbilixxu kompetizzjoni li hija ġusta iżda jistgħu jxekklu klima intraprenditorjali tajba. Għaldaqstant, regolamenti jridu jiġu riveduti u semplifikati sabiex il-kumpaniji jkunu jistgħu jadattaw malajr għal bidliet waqt li s-swieq jinżammu ġusti u relattivament siguri. Għandha tittieħed azzjoni kkoordinata mis-27 Stat Membru sabiex tiġi stabbilizzata b'mod effettiv is-sistema Ewropea tas–swieq. Il-KESE jirrakkomanda li l-banek jiffukaw fuq il-finanzjament tan-negozji, u jħallu t-transazzjonijiet aktar spekulattivi li jseħħu fis-swieq finanzjarji jitwettqu mill-operaturi speċjalizzati f'dawn it-tipi ta' transazzjonijiet. ~~L-implimentazzjoni ta' miżuri trid tkun mgħaġġla sabiex jiġu żgurat li l-banek jiffokaw b'mod iktar effettiv fuq ix-xogħol ewlieni tagħhom li jipprovdu likwidità lill-ekonomija reali, permezz ta' sorsi stabbli ta' finanzjament iġġenerati mit-tifdil li tagħmel l-ekonomija nnifisha, u jħallu dawk l-attiviatjiet iktar riskjużi u spekulattivi fis-swieq finanzjarji għal operaturi separati li jispeċjalizzaw f'dan il-qasam.~~*"

Raġuni:

L-ewwel parti tas-sentenza li tħassret mhijiex realistika. Liema miżuri għandhom jiġu implimentati? Jekk ma tingħatax spjegazzjoni, aħjar jekk ma jkunx hemm referenza għalihom peress li din toħloq konfużjoni u inċertezza. Barra minn hekk, il-problema attwali mhijiex waħda ta' sorsi ta' fondi, iżda ta' fiduċja fl-ekonomija reali.

Nemmen li l-punt 1.6 tal-opinjoni jispjega perfettament il-problemi finanzjarji attwali u s-soluzzjonijiet tagħhom.

Riżultat tal-votazzjoni: Favur: 82 Kontra: 127 Astensjonijiet: 19